

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ :

İtiraz yoluna başvuran yerel mahkemenin bu konudaki 2.8.1989 günlü kararının gerekçe bölümü aynen şöyledir:

"Elazığ Bölge Çalışma Müdürlüğü'nce Muş Şeker Fabrikası Müdürlüğü hakkında 5.900.000 lira idarî para cezası verildiği, adı geçen müdürlüğün bu idarî para cezasına yasal süresi içinde itirazda bulunduğu,

Mahkememizce taraflara duruşma günü bildirildiği, olayla ilgili belge ve dosyanın getirildiği, incelendiği anlaşılmaktadır.

Mahkememizce dava konusu olayın mahkememizce itiraz yolu ile incelenmesini sağlayan yasanın Anayasanın yargı ile ilgili maddelerine uygun olmadığı kanaatine varılmıştır.

Çünkü: bu davanın mahkememizce incelenmesini sağlayan yasa maddesi 1475 sayılı Yasa'nın 108. maddesini değiştiren 3493 sayılı Yasa'nın 26. maddesi olup bu madde incelendiğinde:

- Bu cezaların idarî nitelikteki para cezaları oldukları,
- Bu para cezalarına karşı tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde yetkili sulh ceza mahkemesine itiraz edileceği;
- İtiraz üzerine verilen kararın kesin olduğu,
- İtirazın zaruret görülmeyen hallerde evrak üzerinde inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılacağı belirtilmiştir.
- Görülüyorki bu davanın incelenmesinde uygulanması gereken usul bu yasanın bu maddesini koyduğu esaslara göre yapılması amir hüküm olarak konulmuştur.
- Oysa Anayasamızın yargı ile ilgili aşağıda belirttiğimiz maddelerinde kabul edilen ilkelere uygun düşmemektedir.

Öncelikle: Olaya konu (Davaya) para cezasının "idarî nitelikteki para cezaları" olduğu sözü edilen yasa maddesi tarafından belirtilmiştir. Bu para cezası idarî nitelikteki para cezası olduğuna göre bu karara karşı itiraz ya da dava yerinin idarî mahkemenin olması gerektiği Anayasamızın kabul ettiği yargı sistemi gereğidir. Ve zorunludur.

Bu kanunun bu maddesi yargı usulü açısından da Anayasamızın 141. maddesine uygun değildir. Çünkü kanun incelemenin evrak üzerinde yapılacağını sözü edilen kararın kesin olduğunu amir hüküm olarak koymuştur, oysa Anayasamızın bu maddesine göre duruşmaların herkese açık olacağı belirtilmiştir. Bu kanun bu yönü ile ayrıca Anayasamızın yukarıda belirttiği gibi temyiz mahkemesi olarak Yargıtay'ın ve Danıştay'ın varlıklarını kabul eden 154. ve 155. maddelerine de aykırıdır.

Esas Sayısı: 1989/29

Karar Sayısı: 1990/19

Zira amaç ne olursa olsun mahkemelerin tarafların mameleki ile ilgili kararlarının yüksek yargı birimlerinin denetimine tabi olması Anayasamızın temel ilkelerindendir.

Sonuç olarak yukarıda belirtmiş olduğumuz gibi sözünü ettiğimiz bu kanunun bu maddesi bu tür cezaların idarî nitelikteki para cezası olduğunu kabul ettiğine göre gerek yargı yeri ve gerekse yargı usulü itibari ile Anayasamızın özüne, yargı ile ilgili bölümün esasına ve belirtmiş olduğumuz maddelerin açıklığına aykırı olduğu kanaat ve neticesine varılmıştır. Bu nedenlerle aşağıda yazılı şekilde karar vermek gerekmiştir.

Karar : Yukarıda açıklanan nedenlerle 1475 sayılı Yasa'nın 108. maddesinde değişiklik yapan 3493 sayılı Yasanın 26. Maddesini gerek yargı yeri ve gerekse yargı usulü açısından Anayasamızın yargı

ile ilgili bölümünün esasına ve Yargıtay ile Danıştay'ın varlık sebebini kabul eden 154. ve 155. maddelerine aykırı olduğu kanaat ve düşüncesine varıldığından iptal edilmesi için Anayasamızın 152. maddesi uyarınca Anayasa Mahkemesine gönderilmek üzere dosyanın Elazığ C. Başsavcılığına gönderilmesine karar verildi.""